

Cesí se už tři týdny hlásí ke sdílení elektřiny. Reálně si ji budou „posílat“ od září.

Dáša Hyklová
redaktorka
MF DNES

Elektroenergetické datové centrum (EDC) za tři týdny svého fungování přijalo více než 6 200 žádostí o registraci. Ta je prvním nutným krokem ke sdílení elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů v rámci rodiny nebo třeba obce.

„Průběžně řešíme drobné provozní nejasnosti jako u jiných obdobně náročných IT projektů. Žádné z nich však nemají přímou vazbu na fungování systému, ten běží,“ řekl MF DNES Petr Kusý, předseda představenstva EDC.

Zároveň se do systému podle Kuseho přihlásilo již více než dva tisíce výroben elektrické energie, kterou budou sdílet.

Úspěšnou registraci provedl hned 1. srpna Štěpán Chalupa, předseda Komory obnovitelných zdrojů ČR. Momentálně vyhlíží dokončení formalit spojených s registrací. Rozšiřoval totiž fotovoltaickou elektrárnu, jejíž elektřinu chce sdílet v rámci nejbližší rodiny.

„Nyní čekám na instalaci chytrého měřidla a přidělení výrobního EAN,“ popsal Chalupa.

Jedná se o základní technické požadavky nutné pro sdílení. Jak výrobci, tak odběratelé musí mít instalované průběhové měření, které sleduje spotřebu elektřiny v 15minutových intervalech. Tento přístup je jednotný v celé Evropě a vychází z nejkratšího intervalu, v němž jsou chytrá měřidla schopná zaznamenat data o výrobě.

Bytové domy s vlastní fotovoltaickou elektrárnou mohly jako první sdílet elektřinu již od loňského ledna v dočasném režimu. Nejpozději do 31. prosince letošního roku se však musí zaregistrovat v novém systému, jinak o možnost sdílení přijdou. Ostatní zájemci se nyní do systému hlásí s tím, že skutečné sdílení v rámci sítě by se mělo rozběhnout v průběhu září.

Sdílení elektřiny zaujalo už přes šest tisíc lidí

Dodavatelé umějí registrovat

Na nové možnosti, které přináší sdílení, zareagovali už dodavatelé elektřiny. Společnost E.ON pomáhala klientům s instalací fotovoltaických elektráren na bytové domy a následně se sdílením elektrické energie mezi nájemníky. Vyvinula i kalkulačku, která zájemcům spočítá, zda je pro ně sdílení v bytovém domě vůbec vhodné.

Od pondělí si mohou klienti E.ON na webu společnosti vybrat způsob sdílení, o který mají zájem. „Vyplní jednoduchý formulář, na jehož základě se s ním spojíme a vše začneme řešit,“ potvrdil mluvčí Roman Šperňák.

Společnost PRE, na jejímž distribučním území sdílí elektřinu asi dvacet bytových domů, eviduje od zahájení činnosti Elektroenergetického datového centra ohledně sdílení první desítky dotazů. „Jsme plně připraveni na všech úrovních – od informačních systémů pro zpracování dat a fakturaci až po

specializovanou pracovní skupinu pro obsluhu zákazníků zapojených do sdílení,“ řekl mluvčí Karel Hanzelka. Společnost PRE distribuce je prý také připravena vybavovat potřebná odběrná místa elektroměry s průběhovým měřením.

MND Energie se u Elektroenergetického centra již zaregistrovala. „Registrovali jsme se jako obchodník (dodavatel) do portálu, abychom mohli poskytovat službu registrace u EDC i našim zákazníkům, kteří se budou chtít do sdílení zapojit,“ uvedl pro MF DNES Jan Sýkora, ředitel marketingu a komunikace MND Energie.

„Při zajišťování komunikace s EDC za zákazníka energetický zákon vyžaduje, abychom se zájemcem uzavřeli smlouvu o předávání údajů,“ dodal.

„K odběrnému místu zapojenému do sdílení se také bude vázat mírně upravená podoba faktury, kde zákazník přehledně uvidí, jaké množství elektřiny odebral od obchodníka a jaké získal v rámci sdílení elektřiny,“ upozornil Sýkora.

I ČEZ Prodej nabízí zákazníkům, kteří se chtějí zapojit do sdílení ve skupině do jedenácti subjektů, kompletní vyřízení registrace v EDC. „Zákazník jednoduše vyplní potřebné údaje přes Aplikaci MŮJ ČEZ. Podmínkou pro zahájení sdílení je rovněž to, aby všichni členové skupiny měli instalovaný elektroměr s průběhovým měřením,“ vysvětlila mluvčí ČEZ Alice Horáková.

„ČEZ Distribuce je připravena a bude výměny elektroměrů z důvodu zapojení do sdílení realizovat tak, aby elektroměr osadili v nejkratším možném čase,“ dodává.

Společenství jsou pro obce

V případě, že elektřinu z jednoho zdroje chce sdílet více než jedenáct subjektů, vznikne energetické společenství – tedy právnická osoba, která musí mít registraci u Energetického regulačního úřadu.

V energetickém společenství může být až tisíc členů. Jedním z nich je i Enerkom Opavsko. Mezi

jeho konkrétní cíle patří instalace obnovitelných zdrojů na jeho území ve výši 1 kWp (jednotka kilowatt-peak udává výkon nejvyšší výkon solární elektrárny, pozn. red.) na jednoho občana, tedy 60 až 120 MWp. Díky tomu chce nabídnout pro své členy elektřinu levnější o 25 procent.

Enerkom Opavsko s registrací nicméně nespěchá. „Nejsme sprinter. Spíše vyhodnocujeme, co poslední vyhlášky o sdílení přinesly. Navíc musíme dělat úpravy ve stanovách našeho Enerkomu a až pak zažádáme o registraci,“ sdělil MF DNES Jiří Krist, statutární zástupce spolku MAS Opavsko.

Důvodem je vyjednávaná spolupráce Enerkomu s dopravním podnikem v Opavě, který má zájem o stabilní dodávky elektřiny za nízké ceny. Pokud by přepravce takového partnera našel, hodlá do budoucna plně elektrifikovat svůj vozový park.

Podle Krista může být sdílení elektřiny v českém prostředí hlavně zpočátku náročné, protože se hodně zakládá na altruismu. „Není to o výtěžku – jako že já vydělám a sousedovi ať chcípne koza. Je to přesný opak. Já trochu vydělám, ty trochu

ušetříš a vzájemně na tom budeme oba líp," dodává.

„Vypadalo to krásně, když nám tuto podstatu vysvětlovali v roce 2021 Belgičané, které jsme k nám pozvali. To teda bude u nás dílo, říkali jsme si tehdy,“ vzpomíná na návštěvu zástupců fungující energetické komunity.

Všechny obnovitelné zdroje

Podle šéfa Enerkomu Opavsko hraje v případě sdílení v rámci komunity roli sociální koncept. Jako když se na vesnici někomu urodí více brambor, které za přijatelnou cenu může prodat sousedovi. Podobně to může fungovat i u fotovoltaiky.

„Přijde technik a majitelé řekne, kolik panelů potřebuje pro jeho spotřebu tří kilowattů. A zase to je to naše češtví. ‚To je málo, tři, já bych chtěl aspoň pět.‘ No a skončí to na sedmi nebo na deseti, protože pro deset je výhodná dotace. Majitel má najednou v panelech na střeše 10 kilowattů a v červenci neví, co s tím. Tyto přebytky pak může sdílet se sousedkou, které je 75 a která na střeše žádné panely mít již nebude,“ popsal Krist.

Enerkom Opavsko navíc nespolehá pouze na fotovoltaické elektrárny. Ve svém portfoliu má již bioplynku s výkonem 800 kW a jednu vodní elektrárnu, přičemž by rád získal další. Pokračuje také v projektu větrné elektrárny, která by v budoucnu měla stát na území jedné z členských obcí.

Podle Krista anketa již proběhla a dvě třetiny obyvatel souhlasily. Mělo by jít o velkou elektrárnu, která v Česku zatím nestojí. Pokud půjde všechno podle plánu, v prvním pololetí roku 2026 by se měl začít lít beton.

„Levnější proud pak chceme nabídnout Opavě, v Bruntále, ale i dalším z našeho spolku. I jednotliví členové, kteří mají něco jiného než fotovoltaiku, jsou velice důležití. Dobře fungující komunita je pestrá komunita. Jakmile je tam pestrost, tak si lidé mají navzájem co nabídnout,“ říká Krist.

S kým Češi mohou sdílet elektřinu?

Se vznikem Elektroenergetického datového centra je v tuzemsku možné dělit se o vyrobenou elektřinu. S kým?

1. Sám se sebou

Výrobce může sdílet elektřinu vyrobenou v jednom místě sám se sebou v jiném odběrném místě. Přebytky elektřiny vyrobené například fotovoltaikou v rodinném domě v Ostravě mohou být využity na chatě v Beskydech.

2. S jiným zákazníkem

Výrobce sdílí vyrobenou elektřinu v odběrném místě, ve kterém se nachází výrobní, se zákazníkem nebo zákazníky v jiných odběrných místech kdekoli v Česku. Skupinu registruje u EDC správce sdílení.

Výrobna musí být registrovaná v systému Operátora trhu s elektřinou se dvěma EAN a mít uzavřenou smlouvu na výkup elektřiny s vybraným dodavatelem. Ve skupině může být maximálně jedenáct subjektů.

3. Sdílení v rámci komunity

Energetická komunita je právnická osoba, která sdružuje jednotlivé domácnosti, firmy, bytové domy či instituce nebo celé skupiny sdílení. Musí mít registraci u Energetického regulačního úřadu. Do 30. 6. 2026 platí limit na velikost skupiny. Ta nesmí přesáhnout tisíc odběrných míst, která mohou být na území nanejvýš tří obcí s rozšířenou působností nebo v katastru Prahy.

Jak získat chytrý elektroměr

- Lhůta pro instalaci chytrých elektroměrů začala v Česku 1. července a je tříletá.
- Nárok na něj mají všichni zákazníci na hladině nízkého napětí s roční spotřebou vyšší než šest megawathodin.
- Zákazníci nemusejí o nic žádat, distribuční společnosti jim nové chytré elektroměry nainstalují podle vlastního harmonogramu. Pro nákup chytrých elektroměrů pro zákazníky mají distributoři k dispozici dotaci v celkové výši 4,1 miliardy korun, která má snížit dopad na regulovanou složku ceny elektřiny pro zákazníky.

